

Martin Slavík: Paracelsus a jeho vliv na zrod nového odvětví alchymie, Bakalářská práce UK HTF, Praha 2013, str. 101.

Oponentský posudek vypracoval: **Prof. ThDr. Jan B. Lášek**

Práce hloubkou zpracování, užitou literaturou i znalostmi, které autor prokazuje, překračuje pouhou bakalářskou práci.

Pro Slavíkovu bakalářskou práci by zcela stačilo podat jeho 2 a 3 kapitolu, nicméně spolu s kapitolou první, které představuje jev, zvaný alchymie před Paracelsem, tvoří dílo kompaktní celek.

Na první pohled by se mohlo zdát poněkud kuriózní, že autor pojednává o svém tématu – které mu je zjevně blízké – v rámci církevních dějin. Již v první kapitole však pan kandidát ukazuje, jak je to téma pro tento obor, i pro další vývoj teologie velmi důležité. Tomáš Akvinský byl proti alchymii, ale těžiště dialogu je jinde: nakolik je člověku dovoleno vstupovat do aktu Božího stvoření. Je to otázka, která předznamenává celý pozdější dialog vědy a víry. Slavík v této souvislosti upozorňuje na jiného z Paracelsových „předchůdců“, na novoplatonika a jednoho z důležitých spolutvůrců moderního myšlení Marsilia Ficina (str. 29-31). Velmi věrně podává na základě literatury (a i pramenů) Paracelsův bohatý život, všímá si jeho bohatých styků s reformací (str. 31-44), přičemž správně ukazuje na jeho přirozenou teologii (str. 38), která mu v žádném případě nemohla umožnit nalézt společnou řeč s Lutherem. Zcela ovšem souhlasím s tím, že Paracelsus nebojoval na straně katolicismu, by spíše jeho kritikem (str. 39).

Pan kandidát se dotýká také otázky Paracelsova sociálního reformátorství a kazatelství. Což by možná stálo za další analýzu v budoucnu.

Velmi obsáhle je tu představeno Paracelsovo přírodovědecké i filozofické dílo, resp. jeho odkaz. Chtěl bych vysoce hodnotit autorovu zdrženlivost, pokud jde o jeho vlastní hodnocení i snahu o kritický postoj k hodnocení, jak je vyjádřeno v sekundární literatuře. Látka, kterou se zabývá, není jednoduchá ani z filozofického, ani z teologického hlediska.

Jsou užívány prameny (v českých překladech), spolehlivá sekundární literatura. Poněkud nestandardním způsobem je vyhotoven poznámkový aparát, což znesnadňuje orientaci v celé práci – není uveden pod čarou, ale vzadu (to se

v odborné literatuře opravdu někdy vyskytuje) a poznámky jsou číslovány latinskými čísly (nevím proč). Poznámkový aparát je za seznamem literatury.

Závěr: Není zde možno kandidátovo dílo podrobně rozebírat. Mohu jen konstatovat, že jsem v něm nenašel myšlenkové ani věcné chyby, překlepů a gramatických prohřešků je minimum. Ztotožňuji se s hodnocením, že v Paracelsově myšlení se prolínal končící středověk s renesančním přístupem ke světu. Dílo autora působí uceleně a nehledě na výtku s poznámkovým aparátem se dobře čte. Navrhuji, aby předložená práce byla přijata jako bakalářská a hodnocena známkou ***výborně (1)***.

V Praze, dne 3. června 2013